

Locuinta Redactorului

Cancelaria Redactiunii

Strada tragatoriului [Lă-
vészutoza], Nr. 6.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Viri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . 12 „ „ „

Pentru Romanii :

Pre întregu 30 Fr. = 80 Lei n
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiini :

10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separat. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Reflessiuni

la articulu „Ce e de facutu“ allu Dni Iosifu Hossu,
consil. supr. la curtea de comptabilitate.

— — — Quenam ista jocandi
Saevitia ?

Am dîssu ce este, ce trebuie sè fia passivitate. Rloru Transsilvani si cã, intru impregiurãre de facia, de la acest'a romanii nu se potu abate fãra a vatemã inși-si onorea nationala, — daca inse cei ce nechiamati se imbuldiescu a face treaba inimiciloru nostri politici, botedia altmintrea passivitatea, este pentru a-si scusa, ba chiaru a si intioționã servil'a activitate a sclavului. Este treaba acelloru domni pseudoactivisti, eu nu li voi stricã gustulu, am vrutu numai sè aretu cã D. I. H. nu face lucru seriosu candu se joca cu cuvintele, si face reu daca propoveduesce doctrina falsa si vatematica onorii nationali. Esemplele, prin cari vre sè illustredie activitatea, firesce precum o intiellege Dsa, botediandu-le de fotose nationali rezultate d'in activitatea barbatiloru de frunte, seau chiaru a natiunii întregu, parte nu sunt rezultate alle activitatii, ci d'in contra alle passivitatii, parte sunt anteriori epoei despre care vorbesce D. I. H. era altele, in fine, n'au d'a face cu activitatea politica si sunt trase cã de pèru in cerculu rezultateloru activitatii politice. Asi d. e. starea culturai in carea, lauda Domnului ! ne aflãmu asta di, si are basea si inceputulu d'in tempurile cellui mai rigidu absolutismu, precandu inși-si stapanii dillei, erau condamnati la passivitate politica si de activitate nu poteã fi neci vorba, cãci dumnea ei, activitatea politica, se recorã atunci la Cufstein si alte locuri umbrose. Atunci toti, stapani si sclavi, magiari si romani, velle nolle, erãu passivisti. Tempurile s'a schimbãtu, asta di passivistii activi, pentru activitatea passiva constitutionalã se deportedia la Vatiu. Atunci se pedepsisã activitatea, asta di passivitatea. Ciudata schimbare ! Atunci canele inca erã incatenatu, si noi am facutu in 10 anni sub absolutismu mai mare progressu in cultura decâtu in 20 de anni de vietia constitutionalã. Absolutismulu nemtiescu ni-a facutu scole, constitutionalismulu amenintia a ni-le luã. Dar' pre terrenulu culturai noi suntemu activi, pre câtu ne erta poterile, cari au se lupta nu numai cu saraci'a, ci si cu feluritele pedece directe si indirecte ce ni-le pune in calle politic'a stapaniloru dillei. — Cãtu pentru celle doue metropole, am sè insemnu, cã reinfintiarã cellei de Alb'a-Iulia se pusesse in lucrare inca înainte de revolutiunea d'in 1848 si s'a essecutatu sub tempulu absolutei passivitatii politice, dreptu recompensa pentru refusarea drepturiloru politice. Totu asiã metropoli'a de la Sabla, despre care nu potu sè nu observu, cã sub stapanirea magiara nu s'ar fi infintiatu ; neci'a este credint'a mea, dupa tote cãte am auditu pre tempulu inarticulatã si dupa celle ce ni dovedesce istoria Cãtu pentru ajutorulu de 150 mii fl. datu clerulu rom. de ambe confessiunile, marturisescu, cã cu mintea mea nu i potu assemnã loculu neci in activitate neci in passivitate, afle-lu altiã mai iscusiti, dar atãt'a cauta sè observu si aici, cã cellu ajutoriu inca totu stapanii nemti l'a datu si stapanii magiari nu l'a potutu refusã. d'in cause binecuvantate, seau cellu pucinu pana acum nu l'a refusatu inca, de cum-va nu lu voru refusã de acũ înainte d'in caus'a paesivitatii, credu inse cã si atunci s'ar face ore care categori de cleru si confessiune activista si passivista, ba pote si de preuti atari. Nu sciu, dar' dupa ce D. I. H. au scosu d'in teca si acestu essemplu dreptu argumentu, este probabilu cã ministerulu ung. va fi avendu vre una reservatiune mentale. Ce scii ? draculu nu dorme. Daca posturile se dau numai fideliloru, fidelissimiloru guvernului, apoi lefele, fia si numai ajutorie câtu de subifiri, stau in strinsa legatura cu posturile. Politic'a se face in tote modurile si cu tote mediulocele posibilu, apoi scopulu le sanctificã tote. Ceea ce privesce alegerea Pr. SS'ile mi-Hopolitului Ionu Van ci'a, nu sciu daca D. I. H. intiellege, prin acestu essemplu, dreptulu de

alegere seau person'a ale? Daca intiellege dreptulu de alegere, atunci neci cum intiellege activitatea deputatoru rom'in 1865/8. cã ci aici era se incurca activitatea ste ore vorba de activitatea cum o intiellegesa ? si cã prin acea activitate s'au cascigatu u dreptu nou ? seau ce este ? Eu sustienu chemica d'in ceea ce intiellege D. I. H. nu este printru cã deputatii rom. cellu pucinu cei d'in Unri'a n'au fostu activisti intru intiellessulu Dsalle, e voru fi fostu cei d'in Transsilvani'a, ei sè respuia, eu unulu neci acest'a nu o credu. Cãtu prtu persona, nu numai deputatii rom. d'in Ungua, dar' si cea mai mare a factoriloru d'in Transilvani'a au fostu passivisti. — Impregiurãrea person'a, pre care D. I. H. o pune in joc, este in vietia, si se bucura de stim'a bru gr. cat. ni impune ore cari reserve de cuventia si de discretiune. Passivistii in asta cestiun personale sciu mai multe decâtu activistii, dar' indu lucrulu delicatu se marginescu a spune de camdata numai atãt'a, cã alegerea personei au fou rezultatulu passivitatii dar' nu allu activitatii ptinsiloru activisti.

Ce are de a face ginasiulu d'in Nasaudu si cele 130 stipendie cu petic'a activitatii, D. I. H. numai singuru o scie, e atãt'a sciu, cã daca Ramontianu, Gojdu, etc. etc. n'ar fi fostu activi spre a pastrã, adnã si a face fundatiuni, firesce, cã acell n'ar esiste, — dar' ce are d'a face activitatea literaria, scientificã, filantropica, etc. cu activitatea politica si mai alesu in aceste esemple ? era numai D. I. H. singuru o scie, prin urmare numi Dsa ni-ar' poté desluci ; in ce reportu stã activitatea politica cu activitatea desvoltata intr'altã directiuni. Se pare cã Dsa ori ce felu de activitate, bine cã este activitate, s'ar d'a face activitatea politica si la aceea-si o si reduce. D. I. H. este atãtu de preocupatu de activitatea politica a Dsalle, cã nu vede decâtu numai activitate si era activitate, totu activitate, intru intiellessulu si interesulu politice magiare. (Va armã.)

Confederatiunea Latina.

Un popolo come il romano non deve perire, non deve seguire il fati de la Polonia . . . e per ottenere cio fa duopo che s'aggreghi alla confederazione latina, il più presto, prima che la tela ordita da Bismark a Berlino non consumi l'ultimo attentato contro quel popolo il tutto latino e che appunto da Roma ringiovanita attende la sua costituzione e la sua salute. (La Confederazione Latina).

(Urmare,)

VI.

Germanii mai cu sema, ne stigmatiza de la unu timpu incoce, dicandu cã Latini si civilizateã latina sunt in decadentia.

Caderea Francesiloru in lupt'a cu Prusi'a, si lupt'a fratricida d'in Parisu, i incuragãra si mai multu in acestu ultragiu.

Revolutiunea comunala d'in Parisu, sè fia ea ore unu semnu de decadentia ?

Dar' nu se scie ore, cã Germanii idealiza de a pururea, fãra a concretã vre-odata, pre candu gintile latine, prin vietatea si suprabundant'a vietiei morale ce le caracteriza, punu fãra intãrdiare in lucrare idealele ce le preocupa ? Si revolutiunile ce agita Europ'a de optu-dieci ani si mai bine, revolutiuni cari au modificatu totu vechiulu ei asediamentu milenariu, si nu in mica mesura inãsa-si constitutiunea proprietãtii, sè n'abia si ele o parte ore-care in fasele ce se desvolta asta-di in Franci'a ? Acea ce se intempla in Franci'a, sè fia ore unu regresu, si nu unu progresu alu revolutiunei, care, precum in ordinea politica si religioasa, de asemenea in cea economica nu crede a fi dîsu inca ultimulu ei cuventu ? Invingatori Nemi insulta asta-di pre invinsii Latini, pentru cã dupa Iena, Austerlitz si Solferino, noroculu nu surise armelu latine si in 1870—71. Sè acceptãmu viitorulu, si in locu de a vorbi de decadentia, mai bine sè studiamu si marea cestiune sociale.

) Vedã Nrii 15, 16, 19, 20 si 21 ai „Fed.“

Oh ! daca in locu de Sedanu se intempla unu altu Austerlitz sèu o alta Iena, cum s'ar proclamã asta-di superioritatea civile si intelectuale a invingitorulu ! Cum ? nu mai tunulu si victori'a sè decida ore de primatulu morale alu unei natiuni ? Asta-di cã si odinora sè dicemu : Va i celoru invinsi ?

Si apoi, daca Franciã se afla asta-di in conditiuni deplorabili, nenorocirile sale sè fia ore unu cuventu de a stigmatizã de decadentia tota stirpea latina ?

Cum intra aci Itali'a, Spani'a, Belgi'a, Romanii si Portugali'a ?

Cine va cutezã a inferã de decadentia, mandr'a si brav'a ginte spaniola ? Sè cerce numai Germanii a atacã Spani'a, si ar vedè cã ceea ce se intemphase primulu imperiu francesu, ar poté sè se intemple si imperiulu restauratu alu Germaniloru.

Totu ast'a potemu dice de cavaleresc'a si superb'a Portugali'a.

Apoi va fi insemnandu ce-va si Belgi'a, daca nu pentru altu, celu pucinu pentru intiept'a si regulat'a sa libertate, spre a nu fi inregistrata in acestu necrologu nemtiescu alu gintiloru latine.

In fine, daca agitatiunea e vietia, sè fia ore caditu acelu poporu care, in estremulu Oriente, unde parintii nostri batura acele resbele gigantice de libertate si civilizate in contra barbariloru, tiene inaltu si reveritu numele patriei-mame, si e superbu ase numi Romanu ; care de 14 secole si mai bine provoca singuru valurile gotice si slavice, afirma nobilele sale origini, cerea unificarea ginte si teritoriulu romanu in Ungari'a contra magiarismulu aliatu cu germanismulu, pana si in Basarabi'a contra panslavismulu autocraticu, si tiene in respectu pre Prusi si Rusi, cari cerca tote cãile spre a-lu subjuga, si nu potu ; acestu poporu e viu, mai multu de câtu viu. Elu nu e caditu, elu nu va perĩ ; dar' elu simte asta-di mai multu de câtu ori candu necesitatea spriginulu confederatiunei latine, si inca urgenta, pana a nu consumã Bismarck planulu infernale ce urdiesce asupra-i cã asupra totu ce e latinu. Are lupte mari si fatali acestu poporu, pentru cã in timpii d'in urma, D-dieu insusi, vedindu cum Romanii au datu cu totulu uitãrii barbariele Ostrogotiloru si Longobardiloru, parintii Nemtiloru de asta-di, cari predasera Daci'a in evulu mediu, li-au tramisu era-si pre capu pre Gotii moderni, cã sè-i invetie minte. Si acesti stranepoti ai Gotiloru sunt fãra amenare mai periculosi de câtu Gotii cei vechi, cari nu cunosceau dreptulu divin alu Hohenzollerniloru, nici tunurile Krup, n'aveãu financiari cã Ambron *), nici constructori cã Strousberg, nu sciau impune concessiuni pre sute-de ani, si alte asemenea noue midoce de desnationalisare. In asiã mari pericole se afla asta-di poporul daco-romanu ; dar' acestu poporu e plinu de vietia, elu va scapã si de acestu pericolu, si prin vietia si vointia sa romana va confunde in curendu, sè nu ne indoim, pre calomnatori si asupritorii ginte latine.

Nu sunt caduti Romanii Daciei.

Sè fia apoi caditu patri'a lui Rosmini si Manzoni a lui Gioberti si Ventura, patri'a lui Mazzini, Garibaldi si Cavour ? Inglorios'a tiera care a nascutu pre Vico si a datu lumei acea piramida intelectuale care e Dante Alighieri, unde dormu somnulu eternu gigantii genulu ominescu, cari ture Romanii ? Caduti sè fia Italianii cari in ultimii trei-dieci ani prin luptele lor eroice scosera Itali'a d'in momentu ? Atãtu se canta decadentia Italiei cãtra inimicii ei seculari, in câtu facura chiaru si pre unii Italiani cã sè se credia pre sine unu poporu decadiutu. Cu astfelu de maestrie se ridica unu poporu consciint'a marimii sale antice si moderne, consciint'a care alimenteaza orgoliulu nobile si care e substratulu resistentiei asupra strainulu ! Nu vremu laude desierte : dar' candu unu Italianu nascutu cuteza a ne inferã de decadentia, nu ne indoim a-lu considerã de unu emisariu cumperatu cu auru nemtiescu, de unu inamicu internu alu libertãtii si independentei tierei.

Sè face atãt'a larma cu civilizateã germana. Nu e fãra interesu a cercetã de unde au Nemtii acesta civilizate, si câtu au contribuitu ei la civilizateã de asta-di a Europei.

Strauss insu-si, in scrisorea sa cãtra Renanu, nu pretinde cã Franci'a ar' fi in decadentia ; d'in contra, sustiene cã Nemtii incepundu de la ultimulu patraru alu seclulu trecut, in multe discipline nu sunt mai pre josu de câtu Francesii, si nu nega câtu detoresce Europ'a si Germanii revolutiunei de la 1789. Elu inse pretinde cã ide'a umanitã-

*) Ambron, ambro, risipitoriu, Vedi dictionariulu Academ. rom.

tii, ide'a formării armonice a naturii umane, in totulu seu, precum si in raporturile sale sociale, e fructulu literaturii germane d'in ultimulu patraru alu seclului trecut si de la inceputulu celui presente. Aceste cuvintie ale lui Strauss ni se paru destulu de vage si pre-generalii. Mai inainte de Nemti, maestri ai umanității si ai formatiunii armonice, a naturii umane in intregulu ei, precum si in raporturile sale sociale, au fostu jureconsultii romani, si filosofii vechieloru scole italiice, si celu d'in urma intre acesti-a, Giovanni Battista Vico. Cuvintele lui Strauss ori cătu aru resuná in catedre, ele n'au fecundatu nici voru fecundá civilitatea europena, ce esiste cu doue mii de ani si mai bine inainte de actiunea si cultur'a recente u Germaniloru.

(Va urmá.)

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 29. fauru, 1872.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a a 10 ore a. m. D'intre ministri su ut de facia Bittó si Tóth.

Processulu verbalu d'in siedinti'a precedentá se verifica. Ignatiu Hajdu presinta raportulu comisiunii centrale despre modificatiunile camerei magnatiloru la proiectulu de lege despre comunele contractualiste. Asemenea Aug. Pulszky presinta unu altu raportu alu comisiunii centrale despre proiectulu de lege relativu la infintierea universității in Clusiu. — Raporturile se voru tipari si pune la ordinea dilei amesuratu urgentiei lor.

Raportorulu comisiunii verificatorie permanente anuncia, că deputatulu d'in Nyefalva, St. Galu, s'a verificatu, rezervandu-se terminulu de 30 dile pentru protestele eventuale.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei si continua desbaterea generala a supr'a modificării legii electorale.

Georgiu Plathy, Ales. Horváth si Ladisl. Makray vorbesu si se declara pentru proiectulu de resolutiune alu lui Tisza, ér' St. Patay si Ioanu Kiss pentru alu lui Irányi.

Pentru propunerea lui Colomanu Tisza mai vorbesu Ios. Szomjas, bar. Fridr. Podmániezky, Mich. Kemény si Ioanu Rónay, ér' pentru a lui Irányi pledeza Ignatiu Helfy, M. Tánicsics si St. Pauloviciu.

In fine, ministrulu-presiedinte c. Lónya presinta proiectulu de lege industriariu, sanctionatu de Majestatea Sa; proiectulu se publica si tramite camerei magnatiloru, si cu acést'a.

Siedinti'a se redica la 3 ore d. m.

Siedinti'a de la 1. martie, 1872.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a la 10 ore a. m. D'intre ministri sunt de facia: Pauler, Tóth, Bittó si Szlávy.

Dupa verificarea processului verbalu d'in siedinti'a trecuta, presedintele presinta consemnatiunea propuneriloru, a proiectelor de legi si a interpellatiuniloru, cari au remasu nedeliberate in lun'a lui fauru si s'au trecut in lun'a lui marte. Se va tipari si distribui.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei si continua desbaterea generala a supr'a proiectului despre reformarea legii electorale.

Aloisiu Degré reflecteaza la unele assertiuni ale vorbitoriloru precedentii, si anume, la intrebarea contelui Szapary că ce indreptatesce camer'a se presupuna, că officialii de statu si-vendu guvernului chiaru si convictiunea, oratorele raspunde, că esperinti'a de tote dilele. Contele Samuilu Vass — continua oratorele, — a intreprinsu in vorbirea sa o excursiune forte mare, elu a facutu o revista a supr'a legiloru electorali d'in Americ'a, Angli'a, Elveti'a, Belgi'a si Franci'a, ba chiaru si a supr'a modulu de alegere d'in Rom'a betrana si Greci'a, inse tote aceste legi electorali nu i-au placutu, lui i place numai proiectulu de lege d'in discutune. Acestu gustu alu contelui aduce in minte oratorelui o anecdota despre unu hussaru, care in 1845, cu ocaziunea unei manevre in Vien'a, a fostu scapatu vietii unui copil. In diu'a urmatoria comandantele regimentului, principele Lichtenstein, a invitat pre bravulu soldatu la mesa si l'a tractatu cu cele mai fine vipuri franceze, germane si ispaniole; elu le beu, inse dupa totu pocalulu sbărceá d'in nasu si facea facia acra. Intrebandu-lu principele, că dora nu i placu vinurile, hussarulu raspunde: „Ba mi-placu, Mari'a Ta, de bune sunt bune, inse eu totu-si sciu ce-va si mai bunu, si acestu-a e rachiulu de drojde.“ (Ilaritate) — Oratorele accepta proiectulu de resolutiune alu lui Tisza.

In favorulu proiectului de resolutiune alu lui Colom. Tisza mai vorbesu in acésta siedinti'a: C. Szathmáry, Paulu Moricz si bar. Ludovicu Simonyi, pentru a lui Irányi pledeza Ludovicu Dobssa, Ios. Madarász si St. Majoros, care cere a se dá si femeiloru dreptu de votare, ér' in favorulu proiectului guvernialu se opintescu St. Tóth si I. Paczola.

Siedinti'a se redica la 3 ore d. m.

deputatulu Dr. Peniu Mocioni, rostitu in 11/23 fauru in Camera deputatiloru Ungariei la baterea gen. a supr'a proiectulu de lepenbre reform'a legii eliorale.

Onorabila Camera! me semtu chiamatu a me demite la combaterea acestor gume, ce d'in cealalta parte s'au adusu pentru proiecte de lege, intru spriginirea acelu-lui-a, fiindu-mi unic'a intene, a-mi motivá votulu ce am se dau in cestiune.

Asta-di abié mai pcine-va se traga la indoie'a, că sistem'a nostra de alegere d'ina acum'a are astfelu de defecte interne, essentiali, iatu reform'a ei radicale este o necesitate urgente pentru ia. Insu-si cuventulu de tronu a promis acésta reforma — in butulu acestorua, guvernulu nu numai lasa ne-ae acele mari desproportii ce esistu intre cercurile de gere, atatu in Ungari'a, dar' mai vertos in Transilvania, ci totu de o data trece cu vederea dregula censulu, conformu pestulateloru unei sisteme pte de alegere — astfelu, că toti cetatienii cari platescu contributiunea directa custatoria de calificatiune, de o potu se pota esercita dreptulu de alegere. De aci procedier, eu n'asiu poté se absolve pre regimu de inculpatune observării detoritiei sale.

Acestea permitiendu, mi fia acuma permis, a motiva pre scurtu inca aceea, pentru ce asiu dorí si eu a sterge censulu si introduce votulu seu sufragiulu universal directu si secretu. Dorescu acésta spal pentru aceea, pentru că, dupa convictiunea mea, cestu-a este uniculu modu de alegere, carele intr'unu'a compunde si ideei de democratia genuina si curata, si eei de dreptate.

Unulu d'intre postulati principali ale democratiei este, că fie-care cive de statuté aiba drepturi egali, prin cari, conformu poterilo sale spirituali si materiali se pota participá la influintiarea afaceriloru de statu. D'alta parte eu nu impartiescu temele ce de comunu se manifesta contra votulu universal.

Contrarii sufragiului uversale — mai antaiu de tote aducu, că acestu dreptu in etia este nepracticabilu si că — printr'insulu s'ar conturb ordinea. Ce se tiene de prim'a obiectiune, aceea d'in dtulu se nimicesce prin viu lu esemplu in Franci'a, Germi'a, Helvetia si Americ'a; ér' pretensiunea că prin votulu niversalu s'ar turburá ordinea, nu p te avé nici unu intieleu, de cum-va nu vomu maneca d'in acelu gresitu punctu de vedere că — clas'a celoru fara avere, carei concedu cumca câte o data conturbarea ordinei i-ar veni dora la socofla, — că acea clasa ar formá mai multu de populatiune si mai multu de cetatieni de tote dilele, faptele, si datele statistice tocmai dovedescu, că clas'a celoru fara avere este forte nica, eu credu că acésta obiectiune de sine se surupa.

Mai departe ni d'icu contrarii votulu universalu că, poporulu nu este inca maturu pentru a tare dreptulu. — Eu, d'in parte-mi ni pricepu, cum partinitorii censului si-intipescu maturitata poporulu? Ce intielegu sub acésta maturitate? Daca insa cei cu unu patraru de sesiune sunt destulu de matri pentru acestu dreptu, asié credu că cu dreptu cuventu abié se pote denegá ace'a-si maturitate totoruru celoru-a-lati cetatieni ai patriei, cari — privindu la gradulu culturii, cu nimica nu diferu de acei-a! Ér' daca partinitorii censului pentru essercitiulu acestui dreptu ar cere unu mai mare gradu de cultura, atunci, avendu a fi consecinti, acestu dreptu ar trebui a-lu detrage si de la acci cu unu patraru de sesiune, ce inse credu că nici ei nu au in cugetu.

Mai in acelu pretindu că, priu acést'a se asecura dominarea clasei fara avere a supr'a celoru cu avere, si asié ore-si-cum devenimu in braciela democratiei sociale. — Acésta obiectiune n'are temeiulu chiaru si pentru aceea, fiindu că este probatu, cum-cá clas'a fara avere pretotindene este atatu de neinsemnata, in cătu nu esiste cauza d'a se teme de ea. Inse chiaru d'amu admite, că clas'a fara avere ar fi maioritaea poporatiunii, inca nici in acelu casu nu concedu că sufragiulu universale ar conduce la democratia sociale, la dominarea maseiloru; pentru că — am convictiunea, că acea impregiurare nu pote nimici influinti'a naturale a averei si intielegintiei, si că aceea nu ar fi alt'a, de cătu liber'a intrecere pre terenulu politicu, prin carea fie-cine si-ar afirmá influinti'a politica.

Daca clasele mai nalte, pre langa averea si intieleginti'a lor, n'ar fi in stare de a-si asecura acea naturale influinti'a, acést'a ar fi numai unu semnu că — ele nici nu sunt demne d'a conduce afacerile publice.

Se mai dice că, se pote redica astfelu de pretensiune candu unii invidi se despoia de drepturile lor, dar' aceea, ca dileriulu celu mai seracu se aiba dreptu egale de alegere cu proprietariulu celu mare, se contradice cu ori ce teoria sanatosu. — Acésta obiectiune la prim'a vedere pare a dice multu; privita mai de aproape, tocmai atatu este de vana si cealalte. Pentru că acci ce aduca acestu argumentu, precum pre bine a atinsu condeputatulu nostru D. Irányi, mai antaiu de tote nu au luat in socotintia că, si celu mai sermanu dileriu, care intr'adeveru nu platesce nici o dare directa, prin pretiurile mai inalte ale trebuintieloru sale de tote dilele, raspunde contributiune indirecta, si prin acést'a

contribue la spesele statulu intr'o mesura multu mai mare, de cătu ce se crede de comunu. Inse abstragundu de la acést'a, acci-a nu au judecatu nici aceea că chiaru si munc'a celui mai seracu dileriu este productiva si că lucrulu preste totu in scopulu seu finale este folosulu totulu.

In fine d'icu partinitorii censului, că nu aceea este problema, că corpulu legiutoriu se coresponde teoriei celei dupa potintia mai perfecta, ci că corpulu legiutoriu se se compuna d'in cei mai calificati barbati si se nu de locu tendintieloru desolvatorie; — mai de parte că, nici nu e de lipsa cá toti se iee parte la alegerea acelu-lui-a, ci numai cá — totu insulu se-lu priveasca de adeverat'a espressione a poporulu si cá pre atare se-lu respectede. — Nici eu nu dorescu sufragiulu universalu numai de dragulu teoriei, ci-lu dorescu, pentru că am convictiunea, că numai pre bas'a acelu-lui-a ne potemu asecura cum-cá in representanti'a tieriei se voru alege cei mai calificati. Chiaru si statulu numai prin acést'a lu potemu asecura, contra tendintieloru disolvatorie ce dora ar' esiste; fiindu că prin acést'a se dá si celei mai mici nuantie de partita — ocaziune, că se-si esprime voia si dorinti'a pre calea legii, adeca prin alegerea barbatiloru sei de incedere in representanti'a tieriei, pre candu pre langa ori care altu modu de alegere usioru se pote intempra, că tocmai acea parte a poporulu, carea este lipsita de dreptulu de alegere, dorinti'a si voia sa se si-o pota esprime pre un'a seu alta cale, inse numai nelegale, ce, dupa a mea parere, nici de cătu n'ar' sporí vedea si autoritatea corpulu legiutoriu, ci inca ar' devalvá-o, pre candu aceea prin sufragiulu universale n'ar' suferi cătu-si de putieniu.

Inse — Onorable Camera, neluandu tote acestea in consideratiune, noi avemu in patri'a nostra o lege, carea — dupa a mea parere, face ne-aparatu de lipsa sufragiulu universalu; este legea despre obligamentulu generale de arme, o lege, carea pre ori-cine lu constringe la celu mai mare sacrificiu intru interesulu statulu si care tocmai de aceea numai in dreptulu universalu de alegere si pote affa corectivulu seu.

Tienu de o mare nedreptate, a introduce in vietia acelu obligamentu de milite intr'unu statu, unde nu toti cetatienii se bucura de drepturile politice in deplina mesura, că-ci acolo lipsescu drepturile ce coresponde obligatiuniloru. In generale, obligamentulu de arme, pururia si pretotindene a conditionatu perfectulu usu alu drepturiloru politice, precum de alta parte aceste drepturi conditione d'acelu obligamentu. Daca deci dorimu a ajuge, că armat'a intr'adeveru se fia poporulu in arme, — de ore ce numai acést'a pote se fia intielesulu si scopulu obligamentulu generale de militia, — asié, dupa a mea parere, este absolutu necesariu, că totoruru acelu-lui-a, cari aducu celu mai mare sacrificiu statulu, vietii adeca, unu sacrificiu ce precumpenesce ori ce sacrificiu in bani, totoruru acelu-lui-a se li-se acorde celu mai micu d'intre drepturile politice, dreptulu de alegere. (Aprobári d'in stang'a.)

Eu d'in parte-mi dorescu sufragiulu universalu desclinitu d'in acea cauza, că nu cum-va la regularea mesurii de infinti'a politica, se se té de regula vr'o clasa a societati' seu vr' unu censu alu averei, ci cá se vina in consideratiune numai si numai infinti'a fie-cariu individuu a supr'a conclatiuniloru sei, spre care scopu sufragiulu universalu deschide campulu celu mai largu. Acést'a este cea mai buna, pentru că e cea mai naturale masura a influintiei politice, pre care fie-cine liberu o pote essercita a supr'a alegatoriloru. — Tienu aproape de prisosu a mai observá si aceea, cumca tota influinti'a de astfelu nu pote fi de cătu numai morale. — Pretindu — d'icu, votulu universalu desclinitu pentru aceea, că-ci in acésta cestune persona vine principalminte in consideratiune si pentru că, dupa a mea parere, statulu trebuie se tiene contu de cetatieni cá atari (Aprobári d'in stang'a estrema)

Ce se tiene de insu-si proiectulu de lege de pre tapetu, eu nu-lu potu primí de basa a desbaterei; nu-lu potu primí — antaiu pentru aceea, că-ci nu corespuade nici acelu scopu, pre care si-l'a prefipu guvernulu, fiindu că si stilisarea noua a aceste legi va dá ocaziune la diferite aplicatiuni si controverse; dar' principalminte nu, pentru că lasa cu totulu nemodificata legea electorale a Transilvaniei, o impregiurare, a carei adeverata cauza, dnii deputati Irányi si Kállay — o atiusera cu tactu de adeverati barbati de statu. Deci spriginescu proiectulu de resolutiune alu domnulu condeputatu Danielu Irányi. (Aprobári d'in partea stangei estreme.)

Necasurele nostre municipali.

De langa Blasiu, in 20. febr. 1872.

Pentru că nici acestu actu se nu treca neregistratu in anele publicitati, vi tramitemu urmatorulu Promemoriu, care sub decursulu siedintelorou nou-creatulu comitetu comitatense d'in Alba-inferiore, subscrisu de membrii romani presenti atatu virili, cătu si alesi, si intre acesti-a de DD. Axente Severu, Simeone Balintu, Nicolau Siandoru de Vistu, profesorele M. Moldovanu d'in Blasiu, Georgiu Popa, totu d'in Blasiu, Nicolau Gaitanu si Achimu Daianu, că mai cunoscuti, — subscrisu chiaru in sér'a dilei datarii sale prin duoi insi d'intre

subscriptori, adeca: Nic. Barbu, adv. si proprietariu d'in Cricau, si N. Mestecanu, parochu gr. res. in Ros': montana, ca increduti ai Romaniloru, pana ce inca dura sesiunea, s'a predatu publicamente in man'a comitelui supremu George Pogány, pre langa una suplica scurta, subscrisa era de toti subscriptorii Promemoriului, tenorea carei suplice a fostu, ca acestu actu, respective protestu se se treca simplu la protocoalu pentru posteritate.

Din unele parti s'a auditu, ca apoi in alta di dupa o desbatere destulu de ampla, intr'adeveru s'a trecut la protocoalu, adeca s'a ordinaru asiedierea lui intre acte. — Destulu.

Promemoriu.

Fiesce-care intieleginte d'in acesta patria trebeu se recunosca, cum-ca curgerea vietii de statu aici la noi nu este liniscita, pentru abnormitatea casinnata de cestiunea de nationalitate.

S'au redicatu voci in patria cu referire la conlocitorii romani, cum-ca facia cu politica de pasivitate adptata in conferinta de la Mercuri-a, se ie o conduita, promisa prin acele voci, ca mai bine conductoria la scopulu romaniloru, adeca: respectarea assistintiei loru nationali si a intereselor loru materiali, ce naturalmente curgu d'in assistintia nationala, — seu parasindu acestu terenu, seu se intre intr'una activitate pentru vietii de statu.

Noi nu ne potemu inmite, si nici suntemu competinti a ne inmite intru a judeca, ca ore conferintia de la Mercuri-a, unde au fostu reprezentate tote partile locuite de romani ale Transilvaniei, a datu una expresiune intru adeveru convenienta impregiurarii si intereselor romaniloru d'in Transilvania, ori nu? pentru ca noi, ca majoritatea membrilor romani alesi in comitetulu comitatului Albei-inferiore avemu dreptu a pretinde numai atat'a, ca vocea nostra in comitatensu astu-di se fia respectata de expresiunea vointiei romane intru acestu comitatu.

Dar' curge d'in natur'a omului, ca la tote ocaziunile oportune se nesuesca a se misca pana candu are vietii.

Nu mai una regula imperativa escusata de ratiune esiste, care trebeu se suspinda in anumite giurstaru si miscarea omului singuratecu, — adeca candu prin actiunea sa miscatoria, de repetite ori in acelea-si impregiurari, esperedia a secerá numai totu daune si desonore.

Desconsiderandu trecutulu romaniloru politicu d'in acestu comitatu dela 1861 si pana acum'a, subscrisii amu ascultatu de instinctulu nostru natural, ca la alegerea de amplotati comitatensi si asiedierea lasei pentru alegerea loru in dilete de ieri si a-lalta-ieri, se luamu parte activa.

Noi ca membrii acestui nou comitetu comitatensu d'in capulu loculu nu amu avutu sperantia de a ni pote realisa vre-una vointia a nostra, candu adunandu-ne aici cu ocaziunea cetirei membriloru verificati, amu auditu putientatea membriloru nostri virili si alesi d'in contingentulu intregu alu membriloru de comitetu; prin urmare in considerarea populatiunii romane d'in acestu comitatu si a reprezentarii ei debile in comitetulu comitatensu, d'in capulu loculu amu fi avutu detorintii a se ne imprasciamu indere-tu pre la casele si chiamarile nostre private.

Dar' amu avutu motive ratiunali, cum-ca facia cu giur-starea, — ca una potere conductoria de destinele unui statu, care nu nesuesce a intemeia cai si isvore prin cari se pota deveni la cunoscintia adeverata a reloloru si defecteloru unoru parti, constitutive ale ei, abie pote avé dreptu, ca acelea apoi se le si auda pentru a nu le asculta, de la unii individi lipsiti d'in capulu loculu de tota poterea, spre a aduce acelea la andiu ca una vointia a loru propria, — dicemu: am avutu motive ratiunali, ca facia cu acesta giurstate abnorma, totu-si se intramu si noi in activitate la restaurarea magistraturei acestui comitatu, si prin urmare se stamu locu, pentru ca:

1. Se ne informamu despre caus'a, pentru care d'intrunu contingentu de 420 membri de comitetu, romanii nu au mai multi de catu abie 70.

Ni-a parutu reu de esperintia ce am capetatu-o d'in acea motivare, care ni da convictiunea, cum-ca in acestu comitatu, pre langa fatalitatea, ca legea de municipalitate, prin studiu anumitu este escalcata spre a sufoca intr'adinsu tota activitatea romaniloru d'in acestu comitatu, cari macaru ca dupa date statistice sunt pre mare potere in acestu comitatu, facia cu alte poteri, — mai de curendu apusulu comitetu comitatensu, d'in care romanii inca la 1861 s'au retrasu, inca a conlucratu, — anumitu in dilele d'in arma ale vietii sale, candu a creatu normativele introducerei in vietia a vietii noue de municipalitate, — la acea, ca membrii romani se fia asié de putieni, — si anumitu prin acea, ca pre reprezentantii comunelor si pre corporatiunile morali, cari la proxim'a alegere de deputatu dietalu s'au bucuratu de dreptulu de alegere, i-a stersu arbitrarie d'in listele alegutoriloru de membri de comitetu, si au creatu nesce cercuri alegutorie cu greu accesibile si de aici ce au remasu ca alegutori.

2. Se vedemu si se fimu martori, ca ore cercurile, asiediate in acestu comitatu astu-di de cercuri decidietorie, reclama seu nu ajutorulu si potere nostra (?), si ore vren seu nu a pacta cu noi, pentru a intru si a lasa prin ele de intratu ca decisu comitatensu si acea ce voimu noi, nu

numai ce voiescu ele? ca-ci faru aceea apoi nu mai are intiesu, ca noi in acestu comite mai facemu vorba in numele romaniloru de aici.

Cercurile decidietorie au detori morale si respunsabilitatea despre faptele bune seu d'in deciderea loru!

De esperintia ce ni-a venitu aici ni-a parutu reu de una parte pentru aceea, ca cercu di se le-ama esperiatu totu precum au fostu ele, adeca pre egoiste si de pre putienu respectatorie a esistintiostre numerice d'in acestu comitatu, — dar' ni-a paribine de alta parte, si incepe a ni dá ce-va sperantia pentrenitoru, ca una partida ce s'a formatu d'in membrii domitetu, tienetori de nationalitatea magiara, si anumitu majoritatea membriloru alesi d'in opidulu Aiudu, numai ca n'a ignoratu si esistintia nostra, dar' ne-amamatu chiaru si la aliantia.

E dreptu, ca si acei-a, ca si, nedisciplinati si tari de ajunsu — nu amu potutu se dnu la indeplinire, dar' nici aliatii, aceea ce amu staverituu in pactu.

Inse si noi si ci numai a intari ne potemu, de cum-va vomu voi a ne sustiené, ci materi'a ce tinde a se trage ca tra magnetulu nostru, e cea mai ampla; ambele parti voimu se introducemu sa vietii municipale a nostra, pana ce mai esiste acesta, ca expresiune fidela a relatiuniloru nostre sociali si natiui d'in acestu comitatu.

3. Se vedemu, ca dupa lamarele cele multe, ca romanii se se lase de politic'a pasiatii adoptata in Mercuri'a, cari reclamari, precum sta niunea publica d'intre romanii acestei tieri, ca d'in isvor vinu d'in cercurile cele mai inalte decidietorie asta-di int' sortea imperiului asié disu alu lui Stefanu, cari cercuri st reprezentate adi mai eschisivu numai prin barbati de nationalitate magiara; dicemu: dupa acele reclamari mult se vedemu, cum-ca pre langa intrepunerea activitatii nostru ce voru se creeze dara si cercurile decidietorie asta-di acestu comitatu, reprezentate mai eschisivu prin barbati tienetori de nationalitatea magiara? dicemu: ce se creza ptru noi romanii?

Ni-a parutu reu, ca in comiunea candidatoria numai gratia comitale ni-a creatu unuluera insa-si comisiunea candidatoria, si pentru postulu de vice-comite, si pentru celu de proto-notariu, si pentru celude presiedinte la scaunulu orfanale, a candidatu numai pre unulu si acelu-a-si individuu tienetoriu de natiunea nostra romana, adeca pre D. Bas. Duca.

Pentru ca la postulu de vice-comite se nu fia alesu d'in lips'a poterei nostre; pentru potu-notariatu, ca persiflatu mai nainte de neaptu, se nu pota reesi; si in urma se se afle bunu de presiedinte la scaunulu orfanale cu 2 asesori si toti cei-alalti oficiali neromanii — pana candu la postulu de vice-comite ar' fi potutu; se candida altulu d'intre romanii, care la a insinuatu — asviaminte pentru acestu postu, si a carui calificatiune cah greu s'ar pote combate.

Dar' cercurile di se decidietorie au votu a miosora valorea nostra si prin aceea, ca se irete la lume, ca noi numai unu individuu avemu pentru tae posturile, — fiindu ingrigitu mai naite, ca apoi acestu individuu se fia persiflatu ca neaptu la alta ce, de catu la postulu de presiedinte a scaunulu orfanale.

Deonestarea nostra inse prin faptele cercuriloru decidietorie d'in acestu comitatu, cari nu redusu valorea nostra intr'atata, catu romanii d'in comitatu Albei-inferiore se fia reprezentati in gremiu numai pin d. Bas. Duca, ca presiedinte alu scaunulu orfanale, este necontestabila.

Ca-ci pre dlu Aronu Prezsa, ca alesu de alu 3 vice-notariu, care postu inca nici nu e sistematu, si l'a creatu comitetulu in decurgerea alegitoru ilegalmente (§. 46 legea munic.), ni se va concede ilu considerá noi d'in partea nostra de a fi pre mica persona spre a ne reprezenta pre noi in gremiu.

Pre dlu comite supremu d'in parte-ni lu cunoscemu de unu barbatu cu multu mai luminatu si prudentu, de catu se presupunemu ca D. Sa nu va sci pre bine, cum-ca pentru acesta deonestare a nostra D. Sa cu capulu seu ni este noe respundietoriu, este respundietoriu collocitoriloru magiari d'in acestu comitatu, si este respundietoriu guvernului tierii carele lu sustiene; pentru ca legea (§. 68 d'in legea munic.) nu pentru aceea a depusu in man'a d'insului 4 voturi d'in 7 in comisiunea candidatoria, ca unde comitetulu cotensu, precum s'a spusu mai susu, compusu pre bas'a abnorma si silita, — in massa la alegerea membriloru lui in comisiunea candidatoria, n'a corespunsu celoru ce reclama activitatea romaniloru: anomal'a alegerei aceluor membri, in locu de a-si intrepune pondulu seu, inca mai s'o perfectiunedie.

4. Se vedemu, cum va se conduca dlu comite supremu cursulu alegitoru si ce ordine se tiena in agende.

Ni-a parutu inse forte reu a esperia, ca dlu comite supremu § lui 46 d'in legea munic. n'a corespunsu de locu in conducerea pertractariloru de la alegere; pentru ca propunerea domnului baronu Splenyi, de a se crea unu alu 3-le si a 4-le vice-notariatu, n'a fostu depusa la notariatu seu in altu locu corespundietoriu cu 24 ore mai nainte, spre a pote fi oculata; si totu-si a submisu-o la decidere; era propunerea dlu Pávay V. Elek, pentru crearea unui postu de alu 2-le vice-comite, data in scrisu in man'a dlu comite supremu inca mai de tempuriu, de catu cu 24 ore mai nainte, totu cu acea ocaziune n'a voitu a o face de obiectu de pertractare, si a pretinde deciderea ei; — mai

departe n'a fostu nici cu cea mai mica atentione la acea ca: a) in pertractari se nu iea parte nici una persona d'intre membrii de comitetu, care este interesata; si b) ca ascultatorii membri se aiba locu deschilinitu.

Cuvintele si cugetele, ce le pronunciamu in acestu actu alu nostru, sunt cu multu mai seriose, de catu se voimu a ne inmite in minutia; dar' aceea nu numai noi amu observatu, cum-ca in pertractarile de alegerile magistraturei, sgomotele cele enorme, mai mare parte veniau de la cei interesati d'in principiulu „vicem pro vice“ si de la ascultatorii partisani, chiamati, cum se pare, anumitu spre a striga.

Asie cugetamu, ca cele enumerate mai susu, nu sunt cause insuficiente, pentru ca dupa cele esperiate pana acum, noi acum mai departe, in catu nu amu voi se mai sporimu numerulu oreloru in cari se asistamu la desonorarea nostra, se nu luamu nici una parte, nici in alegerea judiloru cercuali, ce mai restéza, — si nici se cutediamu cu acesta ocaziune a siedintelor comitetului se aredicamu vre una voce intru spriginirea propunerei insinuate degia, ca limba nostra romanosca se se dechiare de limba protocolara in acestu comitatu; ca-ci ni este destulu de evidenta caderea in ambele privintie; ci pentru aceste timpuri se ne imprasciamu de aici si se ne retragemu pre la casele nostre private.

Dar' declaramu, cum-ca retragerea nostra are se tiena numai pana atunci, pana candu d'in membrii presenti ai comitetului, cari voru remane in activitate, se va pote forma una partida cu unu asié programu formulatu precum a formulatu spre es. pentru aisei unu programu corespundietoriu pote cercustariloru de acolo si partid' astanga d'in comitatulu Pestei, care se lu potemu accepta si noi, si care partida, cu atragerea nostra ca tra ea, se pota avé prospectu de a dispune de majoritate in comitetulu comitatensu; si apoi atunci noi de locu vomu pasi era la medilocu, si ca parte intregitoria a acelei partide, — aiba-si macaru acea partida, ca asié numit'a partida stanga, stindardulu seu, — vomu conlucra d'in tote potterile intru realizarea programulu acelei partide.

Respunsabilitatea se jaca apoi pre umerii aceluor-a, cari pre noi cu fidelitatea proverbiala a romanului ca tra guvern ne-au silitu a imbraca astfelu de vestmentu politicu.

A i u d u , 1. febr. 1872.

(37 subscrieri.)

VARIETATI.

* (Cont. Iuliu Andrassy si unu honvedu d'in 1848.) In 25. fauru s'a tinentu in Pest'a adunarea generala a comitetului pentru ajutorarea honvediloru, la care fu invitatu si presiedinte acestui comitetu cont. Iuliu Andrassy. Inchiainandu-se adunarea, cei mai multi d'intre presenti se departara in gruppe mai mice, si numai dlu Andrassy mai remase cu cati-va domni, cu cari apoi glumindu si discurendu, mai tardu s'a departatu si elu. Candu erau se esa afara, unu honvedu inchise drumulu dlu Andrassy. Honvedulu n'a fostu neci ologu, neci caruntu, neci de unu esterioru venerabilu seu demnu de compatimire, ci unu barbatu sanetosu, cu nasu rosu si mustetie sucite. Omulu acestu-a intinse cont. Andrassy una petitiune. „Bine, bine, iubite amice,“ di se contele cu tonulu celu mai binevoitoriu, „o voi predá-o presiedintelui de sectiune, mergi numai in pace a casa.“ — „Ace'a nu merge asié,“ replica honvedulu indrasnetiu, „totu o astfelu de petitiune jace de anni si dile in cancelaria si neci unu sufletu n'are grigea mea. Dorescu a primu numai decatu respunsu.“ Si dicundu acestea se puse ca unu muru insintea usiei spre uimirea celoru ce erau acolo. Contele si-increti fruntea si di se „mergi dar' si lase-me in pace.“ — „Ba,“ reflecta honvedulu, „in annulu 1848 mi-s'a promissu unu jugeru de pamentu ca se me luptu pentru patria si eu n'am capetatu neci unu pará rea. Se mi se dea pensiunea.“ — „Se vi-o dea acei-a,“ respunse Andrassy fulgerandu d'in ochi, „cari au promissu jugerulu de pamentu. Acei-a au fostu ministrii de atunci, — eu nu ti-amu promissu nimic.“ — Honvedulu voi se contine discusiunea inse fu impedeatu prin intrevinerea portarului. Cont. Andrassy se departa apoi cu socii sei. Incidentulu acestu-a facu impresiune doreroase asupra celoru presenti.

* (Marea de Kara.) Citimu in „Journal de Rome.“ Pre candu cinci sei siese expeditiuni deosebite si-disputa onorea descoperirii unei treceri prin nordu-ostu spre a ajunge in regiunile polare, una importante descoperire de altu genu, privitoare la acelu-a-si subiectu se facu in oceanulu Anticu. S'a gasitu ca marea de Kara, situata intre Noua-Zembla si costele de nordu ale Siberiei e contrariu opiniunii scientifice, care era admisa pana aci, cu totulu navigabile. Mai multe nave norvegiane, fara dificultati seriose, au reesitu a gasi midiloculu d'a petrunde in aceste ape ale Noua-Zembla si chiaru d'a face una caletoara impregiurulu insulei. Aceste nave au ajunsu pana la alu 73-lea gradu de latime nordica. Acesta descoperire fu unu puternicu indemn alu dorintiei multu timpu manifestate d'a exploata marele riuri siberiane, Obi si Jenissey, cari pana aci se credeau inaccesibile pentru cuventulu ca si-versa apele in ghiatiurile marii de Kara. Guvernulu rusu profita d'acesta si organizeza expeditiuni scientifice, in privintia caroru-a cere concursulu lumii comerciale. Unu bogatu proprietaru d'in Siberia s'a oferitu se construa, cu propriele-i cheltuele una nala des-

tinata a explora riuu Obi, pre tierrurulu carui-a e asiadia capital'a Siberiei, Tobolsk. Daca navigabilitatea acestora riuuri e indestulu de demonstrata pre integ'a-li curgere, potemu presupune, ca comerciuu sibericu occidental se va dezvolt'a pre o scara considerabile. Tobolsk este, in adveru, orasiulu prin car. trecu marile caravane d'in Chiu'a si pre unde sunt transportate tote marfurile destinate pentru Rusi'a d'in Europ'a.

Rectificare.) In nr. 20 alu „Fed.“ pag. 79. respective 3. column'a III. alinea 3., sirulu 3, si 4., a intratu in discursulu d'nei S. V. Popu una eroare essentiala, pro carea in interesulu intiesulu adeveratu ne grabim'u a o rectific'a intr'acolo, ca in locu de „nemii si „negermani“ se se puna „nobilii“ (nemesii) si „nenobili.“

Sciri electrice.

L o n d r'a, 1. martie. Guvernulu incunoscentia camer'a reprezentantiloru si a boerilor despre unu attentatu comisu contr'a reginei, si dechiara, ca la attentatore s'au aflatu documinte, cari aveau de scopu a cere de la regin'a eliberarea unoru fenii. Sanetatea reginei nu s'a alteratu neei catu e mai putienu prin acestu attentatu.

R o m'a, 2. martie. Capitulu episcopescu incepu a se accomoda legii, si a cere executur'a de la guvernulu it'alianu. In tempulu d'in urma a facutu acest'a si episcopulu d'in Saluzzo, si se spera, ca cu incetulu intregu episcopatulu va urma esemplulu acestu-a.

N e u - I o r c u, 2. martie. Respunsulu in cestiunea Alabam'a s'a espedatu asta-di. — Diuariele mai insemnate d'in Vasingtonu comunica, ca tonulu respunsului e eminentu pacificu.

R o m'a, 3. martie. Ministrulu de resbelu voiesce se sporesce numerulu batterieloru la o sutu, si se le proveda pre tote cu tunuri noue.

Z a g r a b i'a, 4. martie. Diariulu „Srbsky Narod“ svatuiesce poporulu se nu dea audiu agitatiei lui Mileticu, care orgenizeza resistintia contr'a vechiulu modu de alegere a patriarcului.

L o n d r'a, 4. martie. Tote diuariele comunica, ca respunsulu uniuui, care s'a espedatu cu vaporulu „City Montreal“, e forte amicabile, inuse refusa retragerea pretensiuniloru indirecte; respunsulu propune, ca cestiunea de certa privitoria la intepretarea conventiunii d'in Vasingtonu, se se transpuna tribunallulu de arbitri d'in Genev'a.

Burs'a de Vien'a de la 4. martie, 1872.

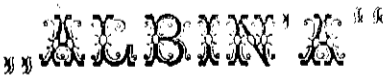
5% metall.	65.40	Londra	112.10
Imprum. nat.	72.90	Argintu	110.25
Sorti d'in 1860	104.50	Galbenu	5.33
Act. de banca	848.—	Napoleon'd'or	8.93 1/2
Act. inst. cred.	351.20		

Respunsuri. Mai multoru-a: D'in caus'a agramadirei materialului publicarea corespundintieloru trebuie se suferia amanare, ceremu dara a fi scusati de vomu fi siliti a le public'a un'a cate un'a si altele numai in extractulu loru essentiala. D'nei B. C. in Magulic'a: Chiaru intru interesulu respectivulu credemu ca este mai bine a nu-se public'a, cu atat mai vertosu ca-ce a posse ad esse eventualitatea nu este comprobata. si, precum s'ntemu informati, presupunerea Dv. este neintemeiata.

Propriet., edit. si red. respundiet.: **ALES. ROMANU.**

Publicatiune.

Domnii actionari ai **Institutului de creditu si economie**

sunt invitati prin acest'a cu tota onorea la adunarea generala constituanta a societ'atii noastre, care se va tiené joi in 14/2. martiu a. c. demaneti'a la 10 ore la Sabiu, in localitatele comitetului, strad'a macelariloru Nr. 18, etagiulu 1.

Obiectele de delibereare voru fi:

- 1. raportulu comitetului;
- 2. primirea statutului;
- 3. alegerea consiliulu de administratiune in sensulu §. 35. d'in statute.

Eventualu:

- 4. A dou'a emisiune de actiuni.

Biletele de legitimare s' scotu la cancelari'a comitetului in diu'a premergatoria, cum si in diu'a adun'rii pana la 9 ore demaneti'a.

Sabiu, 22. februaru, 1872.

Comitetulu fundatoriu.

Cumy Originalu

(de lapte)

este unu medicamentu noscentu de autoritati medicale si servece in contra'orburiloru indelungate de peptu si impotia; se afla prospetu si vechiu in butelie la

L. Edeuty, in Pest'a,

liferantu c. r. de aminerale pentru curte, piati'a Etetei nr. 1.

Pretiuulu unei butelie fl. 20 cr. — Cumperandu-se in cantitate mai mare, pulu va fi mai scadiutu.

Sifilitic'a si impotentia,

fia vechie seu de curundu nascute,
se voru trat'a dupa metodulu homeopaticu de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru nr. 6., etagiulu II., usi'a nr. 15., de la 2—5 ore dupa media-di.

Acesse morburi se trateaza a dese ori i modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu viu, si acest'a se face numai spre ajungerea unui resultatu momentanu. Pacienti' vindecati in modulu acestu-a voru cade mai curundu seu mai tardiu in morburile cele mai infricosiate, incatu inca in adncele betranetie voru ave, dorere, a suferi greu de consecintiele acestei trat'ari usiore si superficiale. Seuta contra' acestoru feliu de pericule ofera metodulu de trat'are homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai ca vindeca dorerile cele mai invecchite, ci efectulu lui este asié de binefactoriu, incatu nu lasa nice cea mai mica mermere de urmari rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tienutu.

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele siru, mai alesu cele de orologie, sunt unele proa pompose si compuse cu intentiune de a prinde in cursa pre locuitoru de la tiera (provincietu). Ori si cine dar' interesulu seu propriu fereca-se de a cumpera ologiela pentru cari venditorulu nu p'ate da garantia de ajansu. Ologiela cum perata la mine se potu totu-de-nu dupa placu ar a mi se returna, an a se schimb'a cu altele, una dovodu nost'a despre cea mai exacta soliditate.

MINUNELE DILELORU NOSTRE

sunt ologiela pre-bine regulatori se vendu cu reerzala de garantia pre 2 anni; uela sa vendu, precum se p'ote vede mai la vala, cu pretiur forte mice, numai ca trerzala loru se fa mai mare. I, minene se nu scupe ocaziunea binevenita de a se provede cu unu asemenea obiectu st'udu de trebuitiuse pentru fesea-care casa.

Pentru tote ologiela se garanteza ca la orologeriu.

- 1 orologiu frumosu cu capsula bronsu si cadranulu emailatu fl. 1.90
 - 1 cu cadranulu de porcelanasilata fl. 1.00
 - 1 cu sunetia (a batu) fl. 2.80
- Ori care d'in aceste, impreunate cu desceptoria, 20 cr. mai multu.
- 1 orologiu, formatu mara, frusu lucratu, cu cadranu de porcelana fl. 2.80 pana la fl. 3.20
 - 1 acelu-si, preafin ornatu desceptoria fl. 3.90, 4.50
 - 1 orologiu cu pictura fina partea anterioru, cadrele aurite seu cu gravure de arte eliveticu, totu cu desceptoria, multu fl. 5, 6, 7, 8
 - Ologie de salone d'in bronsu recipientu si pastameotu, uulu fl. 2—2.60
 - 1 orologiu mara fl. 2.20—4.50
 - 1 orologiu mara fl. 5.
 - 1 orologiu englezescu de calit'u, cu desceptoria, care de siguru cu te lasa a dormi, — cu tece fl. 5.
- Ologie civitiane d'pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi ani, forma prea-frumosa, d'impreuna cu catena de iru-nou fl. 4.50**
- Unu adeveratu ornatu pentru fesea-care salone sunt recomandu ologie vienesu cu pendulu, cu rotatoriu de 8 zile, in una cutia frumosa si de 30 degetu fl. 28.
- Unu adeveratu ornatu pentru fesea-care salone sunt recomandu ologie vienesu cu pendulu, cu rotatoriu de 8 zile, in una cutia frumosa si de 30 degetu fl. 28.

Ologie anglice de pusunariu

cu machina de iru seu de precisime, garantia pre 5 anni, aceste sunt cele mai sigure ologie fabricate pana acum.

- 1 Cronometru cilindricu fl. 9.50
 - 1 auritu prin foc fl. 10.50
 - 1 Ancora cu sticla de cristalu fl. 11.—
 - 1 auritu fl. 11.—
 - 1 cu capsula duplica, savetu fl. 13.50
 - 1 anelu-si auritu fl. 14.50
 - Ologie duplica americane cu machina duplica, cari mai insante au costatu fl. 18.—
 - fl. 40, acum numai fl. 15.50
 - 1 Ancora pompose cu sticla de crista fl. 15.50
- Ologie anglice de arte cu machina Bigranu, forme fina si cu multa ostentatiune lucrata, 1 bucata fl. 90 —
- 1 Remontoriu (fara chit'ia) fl. 12.50
 - 1 auritu de cele mai noue, cu sticla de cristalu duplica, incatu se p'ote fl. 14.—
 - 1 auritu de cele mai noue, cu sticla de cristalu duplica, incatu se p'ote fl. 13.50
 - 1 vadu constructiuna fara a se deschide orologiuu fl. 13.50
 - 1 aceea-si, ancora mai fina fl. 13.50
 - Ologie pentru dame, fine si elegante fl. 13, 15, 18.

Totu felulu e ologie vechie, si cele ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estinu decatu ori unde aiurea. Unu ologiu de sore, bine regulatu cu compasu, in forma de pusunariu, si dupa carele se potu regula tote ologiela mecanice, costa numai 25cr.

Catene de orologie de auru talmi.

faconulu celu mai nou si mi pompos, pre cari catenele de auru genuinu nici intr'o privintia nu le intrecu, de ora-ce sunt acuratu imitate in faconu si nici-odata nu-si perduu colora aurulu.

- 1 bucata scurta cu 70, 90 cr fl. 1.20—2.00
 - 1 prea-finu lucratu fl. 1.50, 2, 2.50 si fl. 3
 - 1 catena lungi de gramadi, variatiana, Medallione de cea mai frumosa specie cu cate d'in argintu de 13 probe cu cate fl. 1.80 si fl. 2
 - 50, 80 cr. fl. 1, 1.50
 - fl. 2.80
- 1 Bucata scurta, prea-fina lucrata, cate fl. 2.50 si fl. 3.60
 - 1 catene de argintu genuinu, de 13 probe, aurite prin focu fl. 3.50, 4.—
 - 1 catene lungi de gramadi de 13 probe, genuine, fl. 5.50 si fl. 6.50
 - 1 lagatura aternatorie de orologiu cu 6 obiecte diferite de bijuterie costa 80 cr.

Se potu capeta numai in noulu si marele

Bazaru de ornamente alu lui A. Friedmann in Vienn'a, Praterstr. Nr. 26.
vis-a-vis de teatrulu Carolu.

Tote marfurile, cari nu voru conveni O. DD. cumperatori, au se voru reprimi au se voru schimb'a cu altele, ceen ce dovodesece sell'itate cea mai exacta.

Ornamente eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru nou seu auru talmi) facu da prisosu pre cele genuine, pentru ca aceste noue fabricatiuni nici in colora nici in forma (facon) nu cedu celoru mai genuine, apoi este de insinuat, ca nu costa nici a patra parte d'in pretulu ce se da numai pentru forma (faconulu) celoru genuine, deci nu eza de sine, ca se pote mai a deose si cumpera ceea ce este mai nou si mai modernu. Insa-si cunosctorulu pote fi amagit cu acestea, atatu sunt de bine imitate.

Cele mai noue ornamente,

- Dupa forma cea mai moderna, fabricate d'in metalu nou, carele pastreza colora aurulu si prin urmare semena de minime cu ornamentele genuine, cu pietru imitate, seu cu amulu dupa cum eza faconulu.
- Brosie** (ace) fnt, 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50, 1.80, 2—2.50.
- Cercei**, fnt, 1 par. 50, 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50.
- Garniture intregu, ace si cercei** 80 cr. fl. 1.20, 1.80; preafine 80 cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
- Braglete**, fnt, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.
- Collere preafumose**, 1 buc. 90 cr. fl. 1.20 pana la 1.50.
- Medallione**, fnt, 20, 40, 60 cr. preafine 80 cr. fl. 1, 1.50 cr.
- Inelle preafumose**, cu osebite pietre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.
- Catene de orologie** pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2
- Catene de gramadi**, fnt, faconu venetianu, fl. 1.40, 1.80, 2.

- Ace pentru domni, 20, 40, 60, 80 cr.
- Bumbl la camasia**, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
- Bumbl la maneece**, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
- Bumbl la guleru** 5 si 10 cr.
- Garniture intregu, bumbl la camesia si mapece**, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 lagatura de aternatorie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.
- Inelle de auru genuinu** cu pietru fl. 1.50, 2, 2.50.
- Catene de argintu**, de 13 probe, aurite prin focu, scurte fl. 3.50
- Catene lungu de gramadi**, totu de 13 probe, fl. 6, 7.
- Medallione de argintu**, 13 probe, aurite in focu si emailate fl. 2.50, 3.

Ornamente fine de briliante.

Insa-si cunosctorulu pote fi amagit prin aceste ornamente cuprinse in argintu, procedutu cu substratu auritu si cu seu, briliantele (diamant) imitati sunt de cristalu de munte, fno tocitu, carele nu perduu viuulu focu, sunt si alte imitatiuni de pietru pretioase.

- 1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
- 1 par. cercei fl. 4, 5, 6.
- 1 par. bumbl de camesia fl. 2.50, 3.50, 4.50.
- 1 acu pentru domni fl. 1.80, 2.80, 3, 4.
- Inelle cu briliante** d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- Crucelutiu, inime**, a se porta la gutu, fl. 2, 3, 4.

Marfurile insemnate mai susu cu pretiurile si calitatea numita sunt de vendute numai in depositoryulu subsemnatulu. Listele pretiuriloru pentru tote obiectele se dau gratuite. Va interessa pre ori a cine a are unu exemplariu.

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.